

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 053 15/99-5065
Signatura: be3cs102

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Sokolov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Bukovany, okres Sokolov Sídliště 146, 357 55 Bukovany
Identifikátor ředitelství:	IZO 102 416 788
Ředitel školy:	František Valeš
Zřizovatel:	Obec Bukovany, se sídlem Sídliště 47, 357 55 Bukovany
Příslušný školský úřad:	ŠÚ, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov
Termín inspekce:	6. - 7. ledna 1999
Inspektorky:	Mgr. Zdenka Spalová, Mgr. Alena Rájová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí ŠÚ Sokolov o zařazení školy do sítě škol čj. 2023/97 ze dne 13. 1. 1998, třídní knihy hospitovaných tříd, zápisy z pedagogických rad, vnitřní řád školy, vybraná interní dokumentace vedení školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna v okrajové tiché části obce v blízkosti sídliště. Areál školy tvoří dvě budovy. Využíváno je 17 učeben, z toho 2 zařízené jako odborné pracovny. Kromě učeben škola disponuje dostatečným množstvím kabinetů s vyhovujícím vybavením pro vyučovací program.

Žákovský nábytek je velmi starý, ale v rámci možností průběžně opravován a renovován. Novými lavicemi a židlemi byla naposledy před třemi lety vybavena pouze jedna třída.

Didaktické techniky (videorekordér, televizní přístroje, magnetofony, hifi věž, audiovizuální nahrávky) je dostatek, vybavení učebnicemi je na dobré úrovni, k dispozici jsou převážně nové moderní tituly, většinou z nakladatelství Alter a Fortuna. Výpočetní technika v minimálním množství slouží pro administrativní činnosti, výuka v této oblasti není zavedena.

Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou vynikající. Škola má velkou tělocvičnu, v areálu jsou dvě hřiště, z toho jedno s běžeckou dráhou.

Pro pracovní činnost je k dispozici jedna dílna, v areálu je školní zahrada a skleník, v budově pak žákovská kuchyně.

Škola má též dobře vybavenou knihovnu žakovskou i učitelskou (3 200 svazků), pro žáky je stanovena výpůjční doba v odpoledních hodinách jedenkrát týdně. Knihovna je využívána i pro výuku čtení a literární výchovy.

Školní družina je umístěna v prostorných místnostech budovy MŠ, která se školou sousedí v těsné blízkosti.

Technický stav budov je celkem dobrý, problémem je prosakující vlhkost v hlavní budově (2. patro). Přes různé stavební zásahy společně se zřizovatelem nebyla tato závada odstraněna.

Prostorové a materiální podmínky jsou dostačující. Pomůcky a didaktická technika jsou dobře dostupné a běžně využívané. Žáci jsou vybaveni učebnicemi v dostatečném množství. Nedostatkem je zastaralý nábytek. Materiálně technické podmínky jsou celkově na běžné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ve škole jsou vytvořeny vyhovující podmínky pro práci a odpočinek žáků i učitelů. Ve všech prostorech je čisto, dostatečně teplo, světelné podmínky jsou vyhovující, většina tříd je vybavena závěsy či žaluziemi proti slunečnímu svitu. Sociální zařízení vyhovují počtem i estetickou úrovní. Pitný režim je zajištěn pomocí nápojového automatu a z vlastních zdrojů žáků.

Při sestavení rozvrhu hodin dbá vedení školy důsledně na psychohygienické zásady výuky jak v pořadí vyučovacích hodin, tak při stanovení délky přestávek.

Ve škole je prvním rokem realizován program Život bez drog, který byl na návrh pracovníků schválen školským úřadem včetně finančního příspěvku na jednotlivé akce. Program je zaměřen na předávání potřebných informací žákům i jejich rodičům, nástroje jeho realizace tvoří v rámci výchovných předmětů psychosociální hry, diskuse či besedy. Celkově program směřuje ke kvalitnímu naplnění volného času žáků.

Pracovní prostředí vytvořené pro žáky i pracovníky školy, úroveň údržby i úklidu všech prostor, zajištění pitného režimu spolu s respektováním psychohygienických zásad při tvorbě rozvrhu dovolují hodnotit tuto oblast jako spíše nadprůměrnou. Kladem je doložená realizace vlastního programu Život bez drog.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí 17 pedagogických pracovníků, včetně dvou vychovatelek školní družiny. Ve sboru převládají ženy, průměrný věk je příznivý (43 let). Z celkového počtu je 8 učitelů pedagogicky způsobilých pro tento typ školy, ostatní dosáhli středoškolského vzdělání většinou pedagogického zaměření. Na druhém stupni vyučuje učitel s odbornou a pedagogickou praxí pro 1. - 4. ročník ZŠ, avšak s dlouholetou praxí na stupni vyšším.

Výuka na prvním stupni je pouze ze 22 % vedena učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí, na stupni druhém je situace příznivá v českém jazyce, občanské výchově, dějepisu a přírodopisu, ostatní povinné předměty jsou vyučovány učiteli bez odborné způsobilosti, celkově je výuka na druhém stupni vedena odborně ze 36 %.

Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizován, jeho věkové složení je příznivé. Vzhledem k velmi nízkému podílu výuky, vedené plně odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, je tato část hodnocena jako spíše podprůměrná.

4 Plnění učebních osnov

V tomto školním roce jsou ve škole realizovány dva vzdělávací programy – v 1. - 7. ročníku učební dokumenty čj. 16 847/96-2 Základní škola, v 8. – 9. ročníku upravené učební dokumenty čj.18 730/91-20. Učební plány jsou rozpracovány pro jednotlivé ročníky vždy na probíhající školní rok, úpravy jsou v souladu s požadavky vzdělávacích programů.

Kontrolou třídních knih a samotné výuky v hospitovaných hodinách a jejím časovým porovnáním v pečlivě vedených tematických plánech učiva byl zjištěn soulad učebních osnov s průběhem výuky v jednotlivých sledovaných předmětech.

Plnění učebních osnov ve vybraných vyučovacích předmětech lze na základě hospitací v hodinách a kontroly příslušné dokumentace označit za vynikající.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

1. stupeň

Český jazyk

Hospitováno bylo celkem pět hodin čtení a psaní v rámci českého jazyka. Všechny hodiny byly pečlivě připraveny a vyznačovaly se promyšlenou strukturou.

Při čtení textů učitelky převážně sledovaly procvičování čtenářských dovedností s důrazem na porozumění obsahu. U nově probíraných článků nechyběla v žádné z hospitovaných hodin přípravná fáze (vysvětlení neznámých pojmů, upevnění obtížných spojení).

V částech věnovaných psaní prokazovali žáci potřebné pracovní i psychohygienické návyky. V hodinách byl účelně zařazen relaxační pohyb, všechny vyučující žáky průběžně hodnotí a pozitivně motivují. K výrazným motivačním prvkům patřil poutavý přednes učitelek, vhodně volené poslechové ukázky a rozbor textů přiměřené věku žáků. Vyučující též vedly žáky k spontánnímu vyjadřování svých prožitků, názorů a hodnocení obsahu čtených textů.

Ve třídách byl vytvořen velmi přátelský vzájemný vztah žáků a učitelek, který byl základem příznivé pracovní atmosféry při výuce.

Na základě převažujících kladů je možno hodnotit výuku v hospitovaných hodinách jako nadprůměrnou.

2. stupeň

Český jazyk

Hospitovány byly dvě hodiny u plně odborně i pedagogicky způsobilých učitelek. Hodiny byly zaměřeny na slohový výcvik a literární výchovu, obě byly dobře připraveny a zorganizovány. Převládala frontální výuka, efektivně byl v obou případech použit řízený rozhovor. V hodině slohového vyučování bylo velmi dobře využito mezipředmětových vztahů, učitelka integrovala poznatky z oblasti pravopisu i literatury s probíranou látkou. Aktualizace učiva (srovnání staršího díla se současným) v hodině literatury žáky zaujala a pomohla jim k pochopení obsahu i formy předloženého textu. Žákům byla zadána

samostatná práce, ta byla vyučujícími zhodnocena, kontrola a hodnocení mimo to probíhaly průběžně.

V hodinách reagovali žáci spontánně, prokazovali dobré vyjadřovací schopnosti, dostatečnou slovní zásobu i přiměřené znalosti literárněvědných pojmů. V hodinách vládla přátelská pracovní atmosféra, vyučující využívají učiva i k nenásilnému výchovnému působení.

Při výuce bylo využito didaktické techniky i vlastních pomůcek, žáci pracovali s učebnicemi.

V rámci sledování úrovně výuky předmětu byly kontrolovány písemnosti žáků ve vybraných třídách, diktáty i slohové práce jsou zadávány adekvátně věku žáků, jejich hodnocení je přiměřené znalostem a výkonu.

Výuku českého jazyka lze hodnotit jako nadprůměrnou.

Německý jazyk

Dvě hodiny, ač vedené bez předepsané odborné způsobilosti, se vyznačovaly dobrou jazykovou erudicí a odborností obou vyučujících. V hodinách byla využita řada forem a metod výuky, jimiž byli žáci motivováni k velmi dobrému výkonu. Činnosti se neustále střídaly, vyučující využívaly samostatných vystoupení žáků k objasňování chyb, nezbytná "drilová" cvičení byla oživena zařazováním hravých prvků. Výklad a procvičování gramatiky zcela přirozeně vyplývaly ze zajímavě navozených konverzačních situací.

Obě vyučující dbají na individuální přístup k žákům podle jejich jazykové úrovně, neustále a velmi motivujícím způsobem hodnotí jejich úsilí i znalosti. Aktivita a zájem byly viditelnější u starších žáků.

Jen v jedné z hodin bylo využito magnetofonových nahrávek a dalších pomůcek, v obou hodinách byla přínosem práce s učebnicí.

Výuku německého jazyka lze na základě sledovaných hodin hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Rodinná výchova

Hodina, zaměřená na výchovu ke zdravému životnímu stylu, měla promyšlenou stavbu, využito bylo pestrých modelových situací, spontánní diskuse i hry. Netradiční byla i téměř úplná absence frontální výuky, jednotlivé činnosti probíhaly v neustále se měnících skupinách žáků, vše se odehrávalo za uvědomělé kázně celé třídy.

Hodina probíhala v uvolněné atmosféře, žáci mají k vyučující výraznou důvěru, po celou hodinu upřímně a bez zábran vyjadřovali své názory a postoje.

Učivo bylo shrnuto zápisem, vypracovaným samostatně žáky za pomoci učebnice a za vedení vyučující.

Hodinu rodinné výchovy lze označit za nadprůměrnou.

Vzhledem k velmi dobré kvalitě všech hodin hospitovaných v rámci orientační inspekce lze výuku ve sledovaných předmětech hodnotit jako nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V rámci hospitovaných hodin byla sledována klasifikace v jednotlivých předmětech, ta je dostatečná a převážně motivující, v hodinách vykazovali žáci dobré znalosti i dovednosti.

Škola si vytváří vlastní evaluační nástroje, kromě běžných kontrolních prací a prověrek v povinných předmětech, které jsou v kompetenci vyučujících, zadává ředitel školy na konci každého klasifikačního období prověrky z matematiky a českého jazyka, výsledky těchto prací analyzuje a srovnává s celkovou klasifikací žáka v daném předmětu. Na prvním stupni zjišťuje podobným způsobem úroveň dovedností v oblasti čtení. Ve všech uvedených způsobech evaluace dosahuje škola výsledků přiměřených věku, sociálnímu složení i zdravotnímu stavu svých žáků (škola eviduje velké množství žáků s vývojovými poruchami).

Ve škole je kladen důraz i na výchovu k ohleduplnému a kultivovanému chování, předpoklady pro toto úsilí vytváří velmi kvalitně zpracovaný vnitřní řád školy, kde jsou vyváženě stanovena práva i povinnosti žáků. Důsledné působení v této oblasti vyplývá i ze zápisů z pedagogických porad, jednotlivé výchovné problémy jsou řešeny individuálně, citlivým způsobem. Vytvořené dobré vztahy mezi učiteli a žáky jsou výsledkem uvedené snahy o příznivou sociální atmosféru, ta byla znatelná i při hospitovaných hodinách.

Škola má dobré výsledky i co se týče umístění absolventů na střední školy, z loňských 22 vycházejících žáků studuje 9 gymnáziium a střední odbornou školu, 8 střední odborné učiliště, 5 žáků, kteří ukončili školní docházku v nižší třídě, pokračuje v přípravě na povolání na odborném učilišti.

V oblasti výsledků vzdělávání byly zaznamenány dobré znalosti a dovednosti žáků, škola provádí vlastní evaluaci v českém jazyce a matematice. Ve škole byly zaznamenány harmonické vztahy mezi žáky a učiteli, výchovné působení pedagogů má dobré výsledky. V této oblasti lze činnost školy hodnotit jako nadprůměrnou.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V uplynulém školním roce byla k výročí školy uspořádána školní akademie, podobná akce je v plánu pro toto období. Kulturní aktivity jsou uskutečňovány ve spolupráci s obcí, ta škole přispívá mimo jiné na divadelní představení a poznávací výlety.

V letošním školním roce zajišťuje škola žákům účast v řadě sportovních a vědomostních soutěží, tato oblast je pro školu již tradiční. Úspěchů dosahují především žáci s vyhraněnými zájmy, např. modeláři či turisté z řad žáků postoupili vloni do celorepublikového kola příslušných soutěží.

Kromě povinného základu vyučovacích předmětů nabízí škola řadu zájmových útvarů (Sborový zpěv, Pohybové a sportovní aktivity, Náboženství, Modelářský kroužek).

Škola vytváří pro žáky kvalitní nabídku pro využití volného času a rozvoj zájmů formou organizování kroužků, kulturních akcí či sportovních a vědomostních soutěží. Práci školy v této oblasti lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Posouzením uvedených oblastí v práci školy byly v rámci orientační inspekce vymezeny:

Klady

- velmi kvalitní výuka v hospitovaných předmětech
- hodnotné výsledky výchovy a vzdělávání
- příznivá sociální atmosféra

Zápory

- nepříznivé složení pedagogického sboru z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti

Celkově lze podmínky a průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech a činnostech hodnotit jako spíše nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu .Spalová.v.r.....

člen týmu Rájová v r.....

V Sokolově dne 18. ledna 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 19. 1. 1999.....

razítko

Podpis ředitele školy Valeš v.r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Bukovany	29. 1. 1999	33/99
Školský úřad: ŠÚ Sokolov	29. 1. 1999	32/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		nebyly podány